

Paragraaf D Financiering

gemeente

Winterswijk

Inleiding

De treasury is een belangrijk aandachtsveld binnen het financiële beleid en beheer van een gemeente. Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

De Wet financiering decentrale overheden (Fido) geeft de kaders aan waarbinnen decentrale overheden de 'treasury-activiteiten' moeten uitvoeren. Het doel hiervan is de bevordering van een gezonde financiering, het bijdragen aan het behoud van een goede kredietwaardigheid en de handhaving van de positie van decentrale overheden op de kapitaalmarkt.

In het 'treasury-statuut' zijn de beleidskaders voor Winterswijk opgenomen. Zo is vastgelegd dat de 'treasury-functie' uitsluitend de publieke taak dient en het beheer verstandig is. De provincie houdt toezicht op de ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente. Dit doet de provincie op basis van gegevens die wij verstrekken op grond van de Wet Fido.

Hierbij is een aantal onderwerpen van belang:

1. Kasbeheer: maximaal aan te trekken daggelden.
2. Risicobeheer: renterisiconorm, minimalisatie van het renterisico.
3. Gemeentefinanciering: de relatie tussen kort- en langlopende leningen en de korte- en langetermijnbehoefte aan geld.
4. Rentevisie.

Kasbeheer

Kasgeld: gemeenten mogen niet onbeperkt financieren met kortlopende leningen (rentetypische looptijd korter dan een jaar). De kasgeldlimiet is een percentage van 8,5% van het begrotingstotaal. Voor 2023 betekende dit dat de gemeente gemiddeld per kwartaal maximaal (afgerond) € 9,1 miljoen aan kortlopende gelden mocht opnemen. De kasgeldlimiet is in 2023 niet overschreden.

Kasgeldlimiet 2023				
Kasgeldlimiet (bedragen * € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Omvang begroting	107.774	107.774	107.774	107.774
1 Toegestane kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
In bedragen	9.161	9.161	9.161	9.161
2 Omvang vlottende schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	13.500	0	0	0
Overige geldleningen (geen vaste schuld)				
<i>Totaal</i>	13.500	0	0	0
3 Vlottende middelen				
Contante gelden in kas				
Tegoeden in rekening-courant	7.505	8.646	15.699	17.184
Overige uitgaande gelden < 1 jaar				
<i>Totaal</i>	7.505	8.646	15.699	17.184
Toets kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet	9.161	9.161	9.161	9.161
4 Totaal netto vlottende schuld (2-3)	5.995	-8.646	-15.699	-17.184
Ruimte (+) / Overschrijding (-); 1-4	3.166	17.807	24.860	26.345

Risicobeheer

De kasgeldlimiet en de renterisiconorm hebben allebei als doel de leningportefeuille van decentrale overheden te behoeden voor een onverantwoord grote gevoeligheid voor rentefluctuaties. Ze stellen dus een grens aan de structuur van de leningen, niet aan de hoogte. De kasgeldlimiet richt zich hierbij op leningen met een rentetypische looptijd van maximaal een jaar (ook wel korte leningen, of kort geld genoemd). De renterisiconorm betreft leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer (lange leningen, lang geld).

Het aantrekken van leningen vindt plaats binnen de hiervoor in de Wet Fido gestelde normen. Daarnaast beoordeelden we ieder kwartaal door middel van een periodieke controle of we aan de kasgeldlimiet hebben voldaan.

Renterisiconorm 2023 (* € 1.000)		
Berekening renterisiconorm en risico:		
1a	Renteherziening vaste schuld o/g	0
1b	Renteherziening vaste schuld u/g	0
2	Netto renteherziening (1a-1b)	0
3	Betaalde aflossingen	11.495
4	Renterisico op vaste schuld (2 + 3)	11.495
Rentenorm:		
5	Begrotings- en rekestotaal	107.774
6	Bij ministerie regeling vastgesteld %	20%
7	Renterisiconorm	21.555
Toets rente risiconorm:		
7	Renterisiconorm	21.555
4	Renterisico op vaste schuld (aflossing en renteherzieningen)	11.495
8	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (7-4)	10.060

Gemeentefinanciering

De leningenportefeuille is in 2023 toegenomen. De gemeente heeft in 2023 € 11,4 miljoen afgelost. In februari 2023 is een nieuwe langlopende lening afgesloten van € 18,5 miljoen tegen 3,05% rente. Het gemiddelde rentepercentage van alle langlopende leningen bedroeg 2,6%.

omschrijving	Begindatum	Eindjaar	Rente	Restant hoofdsom	Aflossing	Rente
	lening	lening	%	31-12-2023	2023	2023
Waterschapsbank 2002	2002	2027	2,45	800.000	200.000	23.683
BNG 2003	2003	2028	4,309	2.000.000	400.000	94.798
Waterschapsbank 2004	2004	2029	4,548	2.400.000	400.000	112.184
BNG 2004	2005	2030	4,405	5.600.000	800.000	246.680
BNG 2007	2007	2032	4,26	4.320.000	480.000	195.960
BNG 2007	2008	2028	4,738	2.750.000	550.000	138.981
BNG 2008	2018	2023	0,22	0	1.340.782	2.827
BNG 2011	2011	2031	3,65	6.400.000	800.000	262.800
Groningen 2013 fix 10 jaar	2013	2023	2,45	0	5.000.000	112.292
Provincie Noord-Brabant	2018	2048	1,7	10.000.000	0	170.000
BNG	2020	2030	0,11	5.000.000	0	5.500
BNG	2020	2035	0,325	5.000.000	0	16.250
BNG	2020	2040	0,425	5.000.000	0	21.250
BNG	2022	2042	0,625	11.400.000	600.000	71.250
Provincie Noord-Brabant	2023	2042	3,05	17.575.000	925.000	473.622
Totaal leningen				78.245.000	11.495.782	1.948.077

Schatkistbankieren

Op grond van de Wet financiering decentrale overheden (Fido) zijn provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam, verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Tevens is de ministeriële Regeling schatkistbankieren decentrale overheden van kracht. Onderdeel van de regeling is de rekening-courantovereenkomst die iedere decentrale overheid heeft met de Staat der Nederlanden.

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Het woord 'overtollig' verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. (Onderdelen van) decentrale overheden mogen ongeacht de vormgeving geen bewaarfunctie voor publieke middelen vervullen. Een decentrale overheid houdt uiteraard de beschikkingsmacht over publieke middelen en daarmee de mogelijkheid om leningen te verstrekken en uitzettingen te verrichten als dat gebeurt uit hoofde van de publieke taak. Deelname aan schatkistbankieren verandert daar niets aan. Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector (Rijk en decentrale overheden gezamenlijk). Iedere euro die decentrale overheden aanhouden in de schatkist, vermindert de externe financieringsbehoefte van het Rijk. Dat het Rijk (het Agentschap) minder hoeft te financieren op de markt, vertaalt zich direct in een lagere staatsschuld.

SCHATKISTBANKIEREN					
Bedragen * € 1.000		Verslagjaar			
		2023			
-1	Drempelbedrag kwartaal 1 t/m 4	2.155			
-1	Berekening drempelbedrag				
		Verslagjaar			
(4a)	begrotingstotaal verslagjaar	107.774			
	Drempelbedrag met een minimum van 1.000.00				
	Kwartaal 1 t/m 4 (107.774 x 2,00%+ rekening courant van derden)	2.155			
		kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
-2	Kwartaalcijfer op dag basis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	333	673	616	598
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.822	1.482	1.539	1.557
(3b) = (1) > (2)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
-2	Berekening kwartaalcijfer op basis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
(5a)	Som van de per buiten 's rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedrag tellen als nihil)	29.939	61.227	56.713	54.999
(5b)	Dagen per kwartaal	90	91	92	92
(2) = (5a)/(5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	333	673	616	598

Renteschema

Het renteschema geeft inzicht in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoe rekening. Het saldo van € 1,3 miljoen geeft aan dat het rentepercentage (omslagrente van 2%) dat is toegerekend aan de

kapitaallasten, hoger was dan de betaalde rente. Dit komt met name doordat we zoveel mogelijk met kortlopende leningen hebben gefinancierd.

Renteschema
 2023:

	Bedragen * € 1.000		Bedrag
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		2.008
b.	De externe rentebaten		-515
			1.492
c.	De rente die aan grondexploitatie moet worden toegerekend		-
			165
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (voorbeeld: riolering)		0
			-165
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		1.327
d1	Rente over eigen vermogen		0
d2	Rente over voorzieningen		0
	Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente		1.327
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		2.646
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury		1.319

Omslagrente

De omslagrente (het interne rentepercentage) is geëvalueerd. Het interne rentepercentage voor de bouwgrondexploitatie is 1,72%, voor de overige activa is deze gesteld op 2,0%.

Kasstroom

We sluiten zo min mogelijk nieuwe langlopende leningen af. Voor onze liquiditeitsbehoefte maken we in eerste instantie maximaal gebruik van de kasgeldlimiet, dat betekent dat we tot € 9,1 miljoen aan leningen mochten aantrekken. In onderstaand overzicht is de kasstroom over 2023 opgenomen.

Kasstroom (* € 1.000)	2022	2023	2023
	jaarrekening	Begroot	Werkelijk
Saldo per 1 januari	-10.152	-5.754	-5.754
Operationele activiteiten			
Saldo van baten en lasten (voor mutatie reserves)	1.194	-4.362	2.464
Afschrijvingen	5.355	5.072	4.906
Voorzieningen	-795	-618	-146
Saldo operationele activiteiten (A)	5.754	91	7.224
Investeringsactiviteiten			
Investerings (incl. inkomsten)	-8.243	-7.822	-4.665
Saldo investeringsactiviteiten (B)	-8.243	-7.822	-4.665
Financieringsactiviteiten			
Verstrekke leningen/ontvangen aflossingen	-142	371	-165
Aflossing lening	-4.971	-11.496	-11.496
Opgenomen lening	12.000	18.500	18.500
Saldo financieringsactiviteiten (C)	6.887	7.375	6.839
Saldo per 31 december (kort financieren)	-5.754	-6.110	3.644

